

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 31, nr. 1077, 16 ianuarie 2024, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

La mulți ani!

La 19 ianuarie 1991, din inițiativa prof.univ.dr. Aurelian Gh. BONDREA, ia ființă, în București, Fundația *România de Mâine* — instituție de cultură, știință și învățământ, autonomă, fără scopuri politice sau patrimoniale (nonprofit), având în structura sa, ca parte integrată, Universitatea *Spiru Haret* — al cărei președinte a fost ales de adunarea generală constitutivă a membrilor fondatori. De la început, misiunea fondatorilor a fost de a cultiva și promova, în România, valorile culturii naționale și universale, de a contribui la dezvoltarea învățământului și a științei. Privind spre viitor, obiectivul rămâne neschimbat: dezvoltarea capitalului uman, ca principală resursă a societății noastre.

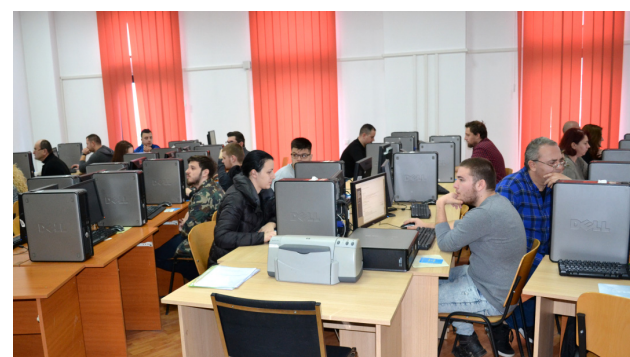
Universitatea *Spiru Haret* - 33 de ani în slujba educației

Rectorul Universității *Spiru Haret*, conf.univ.dr. Aurelian A. BONDREA:

„Încă de la început, Universitatea *Spiru Haret* a fost fondată cu ideea de a inova constant în domeniul educațional. Universitatea noastră a fost prima care a introdus în România pluridisciplinarea în învățământul superior, prima care a adoptat metode moderne de predare online prin platforma de e-learning Blackboard și prima care a implementat un ambițios program de consiliere a liceenilor în alegerea unei viitoare cariere. Astfel am devenit cea mai mare instituție de învățământ privat din România. Universitatea *Spiru Haret* și Fundația *România de Mâine* facilitează de peste trei decenii accesul tinerilor la educație. Suntem principala forță în dezvoltarea societății noastre, prin succesul absolvenților noștri. Și dacă vorbim despre succes, trebuie să menționăm faptul că peste 75% dintre absolvenții universității noastre profesează și sunt recunoscuți în domeniul de studiu pe care l-au urmat. Nu e puțin lucru, mai ales dacă ne gândim că peste 340 000 de români au absolvit cursurile Universității *Spiru Haret*! Aceste performanțe remarcabile sunt rodul efortului susținut al întregii echipe manageriale, a cărei misiune este implementarea și perfecționarea unor procese de învățământ și de cercetare științifică de cel mai înalt nivel calitativ, bazate pe principiile eficienței educaționale, ale transparenței manageriale și ale responsabilității financiare. De aceea putem spune că oferim cu adevărat garanția calității în educație. O spun și alții, dovadă fiind prezența în topuri realizate de celebre organizații

internaționale de specialitate, unde ne regăsim constant cea mai bine poziționată instituție de învățământ superior privat din România. (...)

Preocuparea pentru inovație este perfect ilustrată prin succesul proiectului *USH Digital*, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență. Prin intermediul acestui proiect, universitatea noastră are acces la noi oportunități de a ne dezvolta puternic în domeniul tehnologiilor de vârf. Acesta cuprinde investiții în infrastructura digitală a Universității *Spiru Haret* pentru modernizarea, extinderea, consolidarea unui număr de 24 de departamente/ centre/ laboratoare/ biblioteci digitale/ platforme existente în cadrul universității; actualizarea unui număr de programe de studii, 24 de licență și 8 de master, în total 32 de programe, pentru dezvoltarea competențelor digitale specifice profesiilor emergente și a consolidării competențelor antreprenoriale în sectorul digital precum și investiții în formarea competențelor digitale ale membrilor comunității academice a universității. Aceste investiții într-o bază tehnologică modernă, împreună cu activitățile de dezvoltare a corpului profesoral, garantează nivelul înalt al procesului educațional și o pregătire de calitate pentru parcursul dumneavoastră profesional. Aici joacă un rol important și dezvoltarea aptitudinilor și a experienței practice pe care o oferim prin intermediul structurilor conexe universității.” (Din mesajul adresat cu prilejul deschiderii anului universitar 2023-2024)

Universitatea „*Spiru Haret*”, în calitate de Beneficiar-Coordonator al unui Consorțiu format din 16 parteneri, a lansat proiectul *Wallachia eHub (WEH) - Competitivi împreună*,

un proiect cu obiective importante, precum sprijinirea nevoilor regionale de digitalizare și contribuția la crearea și consolidarea unei rețele de EDIH-uri la nivel european; coordonarea și stimularea procesului de transformare digitală prin servicii și soluții inovatoare integrate, cu efect multiplicator în Regiunea Sud Muntenia, dar și în Regiunea București-Ilfov și consolidarea capacității *WeH* ca furnizor de servicii de digitalizare. **Pagina 2**

Nu știu cum era vremea acum 33 de ani, sâmbătă, 19 ianuarie. Din documente știu că într-un apartament de pe *Intrarea I.L. Caragiale* din sectorul 2 din București, un vizionar, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, împreună cu un grup de intelectuali au desfășurat ședința de constituire a Fundației *România de Mâine* și prima adunare generală care a aprobat actele constitutive în baza cărora, la 12 februarie, judecătoria Sectorului 1, București, admite cererea de înscriere a Fundației *România de Mâine* în *Registrul asociațiilor și fundațiilor*. Îmi imaginez entuziasmul, dorințele, speranțele mărturisite atunci. S-au pus și bazele primei instituții de învățământ superior particular din România de după 1989, Universitatea *Spiru Haret*. Totul era clar în programul fondatorilor. Benefic și clar, ceea ce a convins multe personalități marcante ale învățământului, culturii și științei să li se alăture în primul senat al Universității *Spiru Haret*, președinte de onoare - acad. Ștefan Milcu, rector - acad. Nicolae Teodorescu.

Au trecut 33 de ani. Iar nu știu dacă fondatorii și-au imaginat că dincolo de dificultățile începutului se vor confrunta cu atâtea „piedici” izvorâte din ambiguitatea legilor sau din nepriceperea și invidia oamenilor. Multe au fost încercările prin care a trecut Universitatea *Spiru Haret*. Sigur că doar în pomul cu roade se dă cu pietre, dar roadele erau pentru societatea românească. În multe cazuri nu a contat! Și totuși, perseverența, încrederea, viziunea, capacitatea de muncă a fondatorului și a colaboratorilor, toate au făcut ca visul să continue.

Mioara VERGU-IORDACHE

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

COMUNICAT DE PRESĂ

11.01.2023

Anunț de presă privind începerea proiectului „Wallachia eHUB (WEH)” Competitivi împreună

UNIVERSITATEA „SPIRU HARET”, în calitate de Beneficiar-Coordonator al Consorțiului format din 16 parteneri, după cum urmează: UNIVERSITATEA „SPIRU HARET”, ASOCIAȚIA DANUBE ENGINEERING HUB; UNIVERSITATEA PETROL-GAZE DIN PLOIEȘTI; HEVECO SRL; UNBOX MANAGEMENT SOLUTIONS SRL; AUDIT SRL; ASOCIAȚIA CLUSTERULUI TECHNOLOGY ENABLED CONSTRUCTION (TEC); GREENTRONICS SRL; ASOCIAȚIA PENTRU PROMOVAREA TEHNOLOGIEI ELECTRONICE (APTE); BEIA CONSULT INTERNATIONAL SRL; BUCHAREST PROMO ROBOTS SRL; OMEGA TRUST SRL; INTEGRISOFT SOLUTIONS SRL; KOGNITIVE MANUFACTURING TECH SRL; PETAL SA și IMPULSE PARTNERS SRL

A demarat proiectul „Wallachia eHUB (WEH)”, cod SMIS 161799, finanțat prin Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027, Axa prioritară Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri, Operațiunea Acțiunea 2.4 Digitalizarea IMM-urilor realizată prin Hub-uri de Inovare Digitală Europene din România (EDIH)

Contractul de finanțare a fost semnat cu Autoritatea pentru Digitalizarea României, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027.

Valoarea totală a contractului este de 8.016.262,06 lei, din care valoare totală eligibilă 7.820.895,94 lei și valoare eligibilă nerambursabilă 7.820.895,94.

Consorțiul are ca obiectiv armonizarea reciprocă a capacităților de a oferi servicii specializate sub formă de soluții digitale și de interoperabilitate aplicând tehnologii avansate precum AI, securitate cibernetică, robotică, mobilitate, tehnologii de localizare (GIS), modelare digitală în construcții (BIM), Blockchain etc. Proiectul WeH va oferi o gamă de servicii de înaltă tehnologie care se concentrează pe inginerie logistică, agricultură de precizie, smart city, servicii

cu dublă utilizare, urbanism și programe de formare privind conceptele cheie ale digitalizării etc.

Industria planificate pentru a fi sprijinite, prin intermediul proiectului WeH, în următorii trei ani sunt: producție (mobilier, textile, structuri metalice și plastice, industria 4.0); industria agroalimentară;

turism și patrimoniu (hoteluri, restaurante, bunuri de patrimoniu precum muzee, clădiri vechi, tour-operatori, antreprenori implicați în turismul rural și piețe de nișă combinând turism cu alimente ecologice de la producători locali); industria construcțiilor; energie, petrol și gaze; sănătate; mijloace de transport și autorități publice.

Perioada de implementare a proiectului 14.12.2023 – 31.12.2025

Consoțiul are calitatea de Beneficiar al proiectului WALLACHIA eHUB - DIGITAL INNOVATION HUB (WeH), ID 101083410, Call DIGITAL-2021-EDIH-01

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027

Date contact Beneficiar:

Email: weh@spiruharet.ro; Website: https://wallachiaehub.ro/

„Studenți pentru alfabetizare mediatică” (SpAM), un nou proiect marca ANOSR

„Studenți pentru alfabetizare mediatică” (SpAM) este un nou proiect al Alianței Naționale a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR), finanțat prin programul Corpul European de Solidaritate, Acțiunea Proiecte de Solidaritate. Proiectul are ca scop principal combaterea fenomenului de dezinformare și a limitării libertății de exprimare în rândul tinerilor și studenților. Proiectul își propune să atingă acest obiectiv prin dezvoltarea capacității grupului țintă de a răspunde proactiv la problemele identificate în societate prin intermediul educației mediatică.

Astfel, SpAM va aduce beneficii semnificative pentru comunitate, inclusiv stimularea gândirii critice, conștientizarea impactului fenomenelor de fake news și dezinformare, precum și creșterea gradului de implicare a studenților în luarea

deciziilor la nivelul universităților de proveniență și, în general, a tinerilor la nivelul societății civile.

Proiectul a fost demarat la mijlocul lunii septembrie, până la finalul anului 2023 fiind organizate, cu sprijinul organizațiilor studențești membre ANOSR, quizuri pe tema alfabetizării mediatică, după cum urmează:

- 3 quizuri în centrul universitar București, cu aproximativ 100 de participanți
- 1 quiz în centrul universitar Iași, cu aproximativ 40 de participanți
- 1 quiz în centrul universitar Timișoara, cu peste 90 de participanți
- 1 quiz în cadrul Adunării generale ANOSR, cu peste 40 de participanți.

Pe parcursul lunii ianuarie organizațiile membre ANOSR vor continua desfășurarea acestor quizuri, în urma cărora câștigătorii vor fi premiați. De asemenea, în viitor va urma organizarea unui bootcamp, în cadrul căruia 50 de studenți vor fi pregătiți pentru a deveni ambasadori ai alfabetizării mediatică, urmând să implementeze diverse acțiuni de informare și conștientizare a importanței alfabetizării mediatică, în comunitățile din care provin.

Prin educație și acțiuni concrete, ANOSR își propune să schimbe perspective și să asigure construirea unui viitor în care tinerii și studenții sunt mai informați și mai implicați în societate.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Oana Alexandra ȚÎNȚAR
Președinte ANOSR
0745 353 908 | oana@anosr.ro

ANOSR lansează campania

„Universități verzi, competitive și incluzive”!

ANOSR lansează campania „Universități verzi, competitive și incluzive”, prin care va înainta propuneri în domeniile echității, internaționalizării și sustenabilității în mediul universitar către decidenții de la nivel național și va promova demersurile federației în rândul publicului larg.

În cadrul campaniei, vom desfășura mai multe întâlniri prin care ne propunem să facem schimb de bune practici cu reprezentanți ai studenților din alte state europene și să discutăm cu stakeholderii de la nivel național revendicările noastre în domeniile echității, internaționalizării și sustenabilității în mediul universitar din România.

La finalul lunii, vom publica trei analize în care vom prezenta situația din cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat din România în ceea ce privește gradul de sustenabilitate a acestora, accesibilitatea mobilităților internaționale în rândul studenților, precum și condițiile și facilitățile din căminele studențești. Aceste materiale au fost elaborate pe baza datelor primite de la universități în urma transmiterii unor solicitări în baza Legii nr. 544/2001.

Campania debutează cu o petiție prin care prezentăm principalele revendicări ale ANOSR în aceste domenii, pe care vă invităm să o parcurgeți și să o semnați. Propunerile federației vizează creșterea calității condițiilor din cămine și a accesului

Demersul face parte din proiectul „Creșterea capacității organizațiilor studențești de a fi stakeholderi activi ai societății civile”, proiect derulat de ANOSR, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund - Romania, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

la cazare pentru studenții din categorii defavorizate, dezvoltarea de politici sustenabile și orientate spre protecția mediului în cadrul universităților și oferirea de sprijin suplimentar studenților care optează pentru mobilități internaționale. Considerăm esențial ca instituțiile de învățământ superior și instituțiile de la nivel central să se preocupe de aceste domenii și să contribuie activ la dezvoltarea lor.

Vă încurajăm să semnați și să distribuiți petiția: <https://campaniamea.declie.ro/petitions/universitati-verzi-competitive-si-incluzive>.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Oana Alexandra ȚÎNȚAR
Președinte ANOSR
0745 353 908 | oana@anosr.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației Opinia Națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

ISO 9001 certificat nr. 639C

Au avut loc ultimele evenimente din cadrul proiectului „Atelier”

Loialitatea familială invizibilă - Reciprocitatea în terapia familială intergenerațională -

Invitat: Roxana Alexandru,
psiholog clinician și psihoterapeut

În data de 8 ianuarie a avut loc (meet.google.com/vrm-tpmp-zdk) un nou eveniment din seria celor propuse prin proiectul *ATELIER*, desfășurat de către Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității *Spiru Haret*, București, în cadrul școlii de vară.

În modelul terapeutic de gândire al lui Boszormenyi-Nagy Ivan, loialitatea descrie o abordare care combină teoria sistemelor, fenomenele existențiale și psihologia dinamică în terapia de familie. Un aspect important al acestei terapii este identificarea conflictelor de loialitate care pot angaja individul în familia sa și care inhibă autonomia.

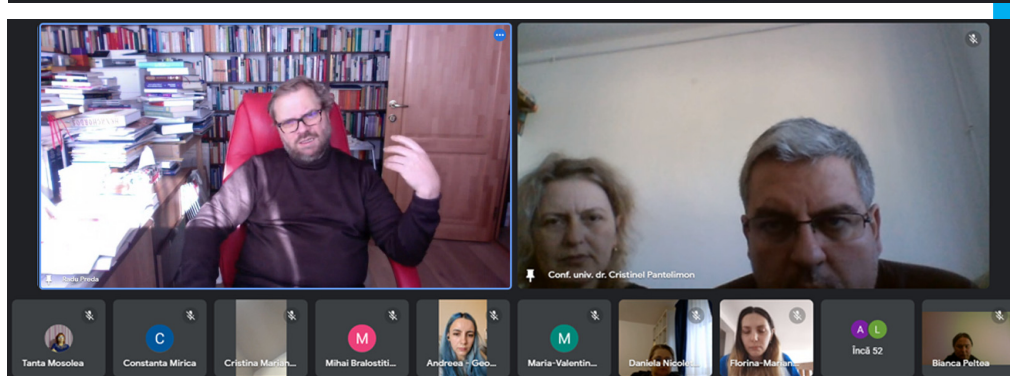
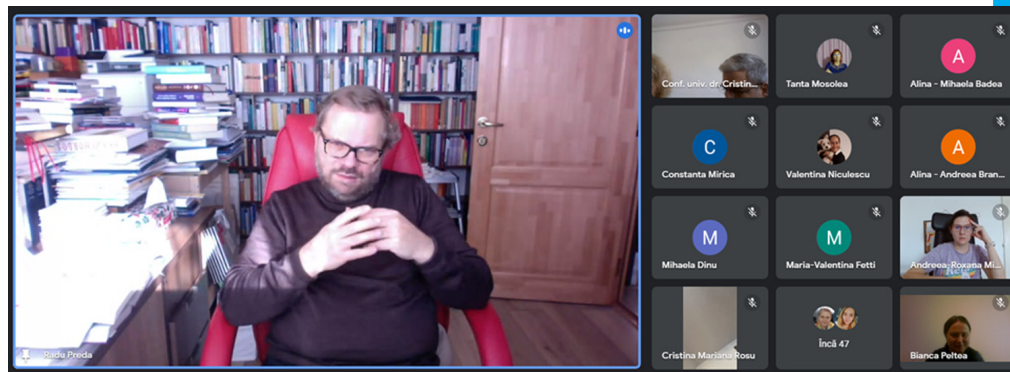
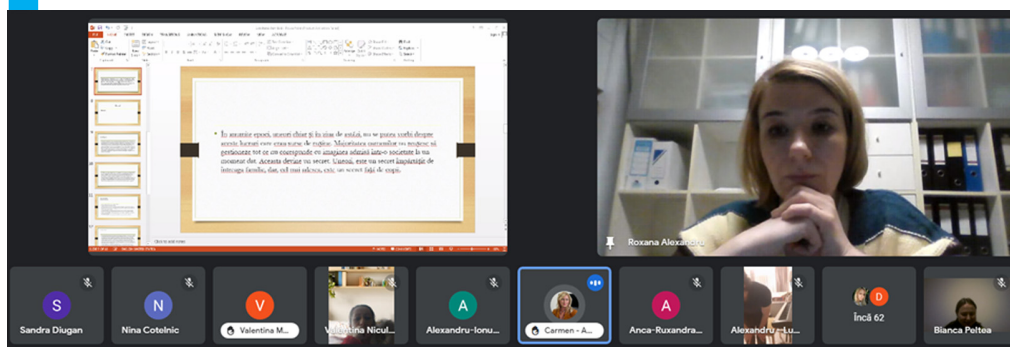
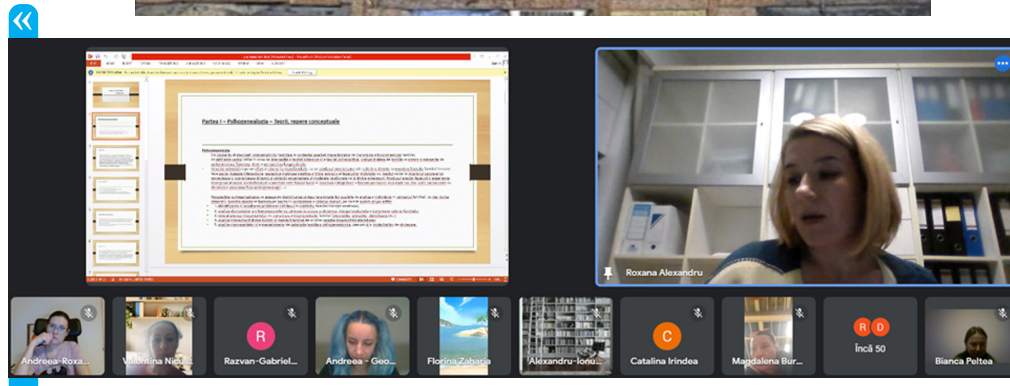
Loialitățile invizibile sunt caracteristici și comportamente, de obicei cele care guvernează sau influențează relațiile noastre cu noi înșine și cu ceilalți, care sunt transmise de-a lungul generațiilor – nu prin alegere, ci inconștient și adesea în detriment, ca un omagiu celor care au venit înaintea noastră.

Dar de ce permit mulți dintre noi să se întâmple asta? De ce își asumă oamenii tocmai caracteristicile și comportamentele care i-au rănit atunci când erau cei mai vulnerabili? Pare ilogic la prima vedere, dar psihicul nostru are motivele lui: vrem să ne absolvim părinții și alte figuri de atașament, de alegerile pe care le-au făcut care ne-au rănit; vrem să normalizăm și să minimizăm durerea pe care am trăit-o pentru a o absolvi; cel mai adesea, vrem să ne simțim aproape de ei, vrem să fim acceptați și priviți pozitiv.

Întreaga teorie ar putea părea condamnată la început, dar există speranță: loialitățile invizibile prosperă atâta timp cât rămân inconștiente, incontestabile și necontestate; cu toate acestea, odată ce devenim conștienți de acest proces inconștient, putem, de asemenea, alege în mod conștient să acționăm diferit.

Putem recunoaște că aceste atitudini și comportamente nu ne sunt de folos în toate circumstanțele și putem alege să încercăm ceva diferit.

Au participat la dezbateri studenți, cadre didactice ale Universității *Spiru Haret*, alți oaspeți reprezentând domenii diferite de specializare.

Sâmbătă, 13 ianuarie 2024, pe platforma meet.google.com/vrm-tpmp-zdk, s-a desfășurat următorul și ultimul eveniment organizat în cadrul proiectului *ATELIER* în acest semestru.

De ce sufletul religios nu este doar sentimental? – Teologia și psihologia în dialog –

Invitat: Radu PREDA,
teolog, scriitor, preot, inițiator al catedrei de teologie socială ortodoxă din Cluj; profesor-invitat al Universităților din Paris, Florența, Hanovra și Viena

Dezbateră cu tema „De ce sufletul religios nu este doar sentimental? – Teologia și psihologia în dialog” și-a propus să susțină nevoia studenților - viitorii specialiști - de a descoperi potențialele înțelesuri duhovnicești ale conturării psihologiei ca „știință a sufletului”, într-o prezentare dinamică despre cât de mare sau de mică este suprafața de contact dintre teologie și psihologie.

Accelerarea emoțională a lumii, a modului de raportare la sine și la alții este consecința, printre altele, a subiectivismului fondator al modernității. De la Kant încolo, foarte schematic spus, asistăm, prin cultura drepturilor omului mai ales, la o permanentă consolidare politică și juridică a ființei umane, dar nu în calitatea ei de mister, ci de cetățean, plătitor de taxe, votant, manipulat și / sau manipulator. Desigur, acesta este regimul lumii care nu are și nu trebuie să aibă un adjectiv religios. Cu toate acestea, în cadrul dat, pretins neutru, psihologia ultimelor aproximativ două secole a reușit o performanță cel puțin interesantă: să se dea drept soluție la întrebări, dileme, crize și situații adânci, irezolvabile, fără a cunoaște și accepta natura lor propriu-zisă, cea care iese din grila curentă de lectură.

Concret, nemaiaceptând, de pildă, realitatea păcatului, obiectivă, realitatea celor păcătoși ajunge să fie gestionată de soluții false: de la metode de educație la formule de negociere, de la anamneze fără memorie la terapii care fac din boală condiție a sănătății. Or, ce se mai poate spune azi despre religie, despre teologie ca instrument de organizare a inefabilului? Sunt emoția, sentimentul, trăirea atât de slabe, ca date drept iraționale, sau argumente tari ale viitorului în plină sau în ciuda tehnologiei? Un posibil început de răspuns a fost dezbătut în cadrul evenimentului.

Dezbateră a fost adresată cadrelor didactice și studenților Facultății de Psihologie și Științele Educației din Universitatea *Spiru Haret*, dar și invitaților acestora, oaspeți reprezentând domenii diferite de specializare.

Bianca PELTEA

Noi apariții la Editura Fundației România de Mâine

***Autor:** lector univ. dr. Mădălina BELOUS

• *Inspecția și controlul alimentelor de origine animală - produse lactate, mierea și ouăle.*

• *Inspecția și controlul alimentelor de origine animală - Ghid de lucrări practice.*

Programul de studii al Facultății de Medicină Veterinară este integrat în planurile strategice de dezvoltare ale Universității *Spiru Haret*, promovând un echilibru eficient și constructiv între latura academică – reprezentată prin procesul didactic și aspectele ce vizează cercetarea științifică dar și de a genera și transfera cunoaștere către societate, prin formare inițială și continuă la nivel universitar și postuniversitar. Misiunea Facultății de Medicină Veterinară din structura Universității *Spiru Haret* este de a forma specialiști - medici veterinari capabili să facă față cerințelor crescânde ale economiei de piață, supravegherii sănătății animalelor și asigurării securității și siguranței alimentare a populației în condițiile creșterii schimburilor de pe piața produselor alimentare de origine animală și totodată să se integreze în activitatea complexă sanitar-veterinară națională și

europăeană. În contextul acestor noi orientări, au apărut două cursuri noi, având ca obiective principale: cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională, precizarea tehnicilor adecvate identificării și tratării bolilor medicale și chirurgicale precum și îngrijirii ante și post operatorii; precizarea metodelor epidemiologice adecvate identificării bolilor

transmisibile, inclusiv a zoonozelor; precizarea etapelor controlului sanitar veterinar al produselor și subproduselor alimentare, inclusiv a analizei HACCP, și evaluarea riscurilor de origine alimentară pentru sănătatea publică. Clasificarea și descrierea acțiunii produselor medicinale veterinare și biocide, caracteristicile, asocierile posibile, incompatibilități, reacții secundare și adverse precum și perioada de interdicere pentru consum.

În curs de apariție
(în luna ianuarie a acestui an):

***Autor:** lector univ. dr. Mădălina BELOUS
• *Inspecția și controlul alimentelor de origine animală - carnea, peștele și fructele de mare.*

• *Autocontrol, audit și inspecție în unitățile de procesare. Studii de caz.*

***Autor:** lect. univ. dr. Valentina MĂRĂSCU, cadru didactic asociat la Facultatea de Informatică și Inginerie a Universității *Spiru Haret*

• *Metode computaționale în științele naturii.*

Având în vedere ritmul accelerat al progresului științific și nevoia tot mai mare de abordări interdisciplinare, noul curs vine în întâmpinarea nevoii critice de material documentar de referință actualizat. Lucrarea va avea, cu siguranță, dincolo de caracterul inedit și de noutatea conceptelor, un impact profund asupra comunității științifice, contribuind la avansarea cunoașterii în domeniul științelor naturii.

Universitatea Spiru Haret - 33 de ani în slujba educației

LA MULȚI ANI!

„De la începuturi, întreaga „comunitate de viață și de concepție” (Dimitrie Gusti), care s-a construit în jurul Fundației *România de Mâine* și al Universității *Spiru Haret*, ulterior și al SC Mass-Media *România de Mâine* și Asociației Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură, avându-l ca lider incontestabil, adevărat, modern, pe prof. univ. Aurelian Gh. Bondrea, a fost stimulată să gândească liber, să fie creativă, să inoveze, să nu facă lucruri mici, să realizeze zilnic lucruri remarcabile, să creadă în forțele proprii și să fie unită. De la constituire, Fundația *România de Mâine* și Universitatea *Spiru Haret* au fost veritabili agenți ai schimbării, acționând permanent și consecvent pentru promovarea și susținerea noului, a meritocrației, a pluralismului, creativității și onestității. Și aceasta, în condițiile în care, în ultimul sfert de secol, s-a manifestat, implicit, un consens reflectând filosofia de tipul „este nevoie de stabilitate, nu de schimbare”. Iar această filosofie s-a regăsit și în sferile educației, cercetării științifice, culturii.

S-a clamat continuu nevoia de reforme profunde, de schimbare în aceste domenii, dar rezultatele nu au fost nici pe departe cele așteptate de societate.” („Triumful unui ideal. 25 de ani de la înființarea Fundației *România de Mâine* și a Universității *Spiru Haret*”)

● „(...)Este un spirit foarte dinamic în cadrul Universității. Conducerea universității are o viziune clară asupra viitorului universității, are idei inovatoare și o puternică configurație pentru dezvoltarea regională. Este important să susținem echipa didactică și administrativă pentru a obține experiențe internaționale și o educație ulterioară (digitală).

Cu toate acestea, în ultimii 5 ani, Universitatea a făcut în mod continuu o dezvoltare foarte bună (în ciuda scăderii studenților la nivel național), cu un sistem de guvernare intern puternic, bazat pe priorități strategice și pe managementul profesional al resurselor umane, susținând calitatea educației și extinzând activitățile de cercetare. Relația lor cu comunitatea de afaceri din regiune are o importanță strategică pentru dezvoltarea universității și face parte din angajamentul lor de a servi interesul public. Acest lucru este de fapt foarte puternic arătat prin intermediul entităților Universității *Spiru Haret* ca personalitate juridică distinctă, care fac parte din spațiul academic al USH și care, în funcție de obiectul lor de activitate, pot fi și sunt implicați în educație, implementarea activităților de cercetare științifică, contribuind la creșterea vizibilității naționale / internaționale a rezultatelor obținute și aduce împreună studenți și personal didactic cu profesioniști. Vă sugerez ca acreditarea instituțională a Universității *Spiru Haret* București să fie cu o evaluare cât mai înaltă posibil.” (martie 2018 - http://arhiva.aracis.ro/uploads/media/RaportEvStrain_REF3.pdf) (Prof. dr. Norbert Grünwald, Hochschule Wismar University of Applied Sciences, Technology, Business and Design Faculty of Engineering, Director Robert-Schmidt-Institute)

● Sanctitatea Sa Papa Paul al II-lea, primind titlul de Doctor Honoris causa al Universității *Spiru Haret*, conferit la 16 octombrie 2003, consemna, între altele, în scrisoarea sa de acceptare: „Lumea universitară a ocupat întotdeauna un loc privilegiat în activitatea mea pastorală. Sunt foarte fericit că am primit un titlu atât de important chiar din partea unei universități din Europa de Est, dintr-o țară pe care, în timpul pontificatului meu, am avut plăcerea să o văd ieșind din întunericul asuprii și îndreptându-se pe calea libertății. În realitate, numai o autentică pregătire culturală poate garanta calea spre progres, deoarece adevărul – căutat, cunoscut și pus în practică – eliberează cu adevărat și integral ființa umană.”

● Prof. Steve Keen, de la Școala de Economie, Politică & Istorie, Universitatea Kingston din Londra, în urma vizitei sale în România, în aprilie 2015, a elaborat un Raport cu privire la Universitatea *Spiru Haret*. Concluzia: *Pe scurt, am fost foarte impresionat de Universitatea Spiru Haret și aș recomanda-o din toată inima oricărui student în căutarea unei experiențe educaționale peste hotare și oricărui membru al personalului interesat de programe de schimb sau de un an sabatic. Singurul inconvenient este acela că studenții și profesorii care vin să studieze/predea temporara aici nu vor fi foarte*

încântați să se întoarcă în instituțiile lor, când se încheie perioada în care vor sta la Universitatea Spiru Haret.

● „Conducerea Universității *Spiru Haret* creează o schimbare uriașă în educație, atât în România, cât și în Europa. (...) Am constatat, am aflat că la Universitatea *Spiru Haret* s-a întâmplat ceva: ați reușit să puneți la punct un mod de a face educație pe care am vrea să-l înțelegem și să-l învățăm și noi. (...) Ce vrem să mai învățăm de la dumneavoastră este cum putem să folosim mijloacele de tehnologie modernă, însemnând calculator, televiziune, radio, ca să ne facem mai bine înțelegi și să avem un mod mai bun de a face educație.” (dr. Rafael Campos HERNANDEZ, director al Aliat Universidades, Mexic, septembrie 2010)

● „În primul rând, dați-mi voie să vă spun cât de onorat sunt pentru faptul că această renumită universitate a luat decizia de a-mi conferi acest prestigios doctorat de onoare. Trebuie să mărturisesc cât sunt de îndatorat de a mă afla în compania a doi iluștri și foarte cunoscuți posesori ai acestui titlu. Urmând unor personalități atât de proeminente ca Papa Ioan Paul al II-lea și fostul președinte, Ion Iliescu, mă simt nevrodnic de o asemenea vecinătate. Este motivul pentru care accept această vecinătate academică, nu numai cu recunoștință, dar, de asemenea, cu modestie. (...) Încă o dată îmi exprim mulțumirile tuturor celor care mi-au făcut această mare onoare, de a-mi acorda titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității *Spiru Haret*. Închei cu ceea ce sper să fie realizarea unui vis personal: o creație arhitecturală sustenabilă orientată către natură, în măsură să farmece, plină de poezie. O arhitectură în care podeaua este pământul, zidurile sunt vânturile, iar acoperișul este cerul.” (Acad. arhitect Richard ENGLAND, *Doctor Honoris Causa* al Universității *Spiru Haret*)

● Universitatea *Spiru Haret* semnează, în anul 2005, cu Biroul din România al Fujitsu Siemens Computers un contract pentru achiziția a 1000 PC-uri, de ultimă generație, în valoare de peste 1 milion de euro, destinate instruirii și evaluării studenților. S-a optat pentru o configurație cu procesor 300 Intel, monitor TFT de 17" și pentru un brand care să reprezinte calitate și fiabilitate.

● Între Universitatea *Spiru Haret* și *Blackboard International B.V.* se semnează în anul 2006, contractul de obținere a licenței *Blackboard*, de asigurare a serviciilor de specialitate de către experții marii companii americane, pentru e-learning, sistem de învățare și evaluare a studenților universității haretiste. • Universitatea *Spiru Haret*, cu asistență și îndrumare de la *Blackboard*, își creează propria infrastructură – sistemul hardware, mediul de software și instruirea teoretică și practică a propriului personal – pentru *Blackboard Learning System* personalizat, asigurând, astfel, funcționarea sistemului *Blackboard* de la sediul din București al instituției de învățământ superior haretiste. • Președintele Consiliului de Administrație al *Blackboard Inc.*, Judi K. Verses, și-a exprimat satisfacția pentru ridicarea colaborării cu Universitatea *Spiru Haret*

la rangul de parteneriat. „Povestea Universității *Spiru Haret* și a misiunii sale de a educa tineretul pentru a-l ajuta să clădească economia României a constituit pentru mine o sursă de inspirație. Încă o dată mulțumesc pentru invitație și transmiteți urările mele de bine profesorului Bondrea. Domnia Sa este o persoană de excepție și timpul pe care l-am petrecut în prezența Sa a fost între momentele de referință ale mandatului meu la *Blackboard*.” (Judy VERSES, președintele Consiliului de Administrație al *Blackboard Inc.*, 2011)

● *Doresc ca studenții acestei tinere universități, pe care am descoperit-o cu mare plăcere, și, în special, doresc ca ei să nu uite niciodată, oricare ar fi specializarea lor, curiozității față de lumea înconjurătoare, dragostei lor pentru cunoștințele fundamentale, care garantează demnitatea speciei noastre, și, în special, doresc ca ei să nu uite niciodată, oricare ar fi specializarea lor, să-și apere romanitatea.* (Prof.univ.dr. Amr H. IBRAHIM, Universitatea Franche-Comté și Paris-Sorbonne, 26 februarie 2011).

● Numeroșii oaspeți ai Universității *Spiru Haret* au remarcat mediul intelectual de aleasă ținută și faptul că aceasta reprezintă un punct de reper semnificativ în competiția universitară pentru modernizarea procesului de învățământ.

● În data de 10 februarie 2014, Universitatea *Spiru Haret* a încheiat un contract de colaborare internațională cu Istanbul *Aydın University*, cea mai mare universitate privată din Turcia. De asemenea, Universitatea *Spiru Haret* a acceptat să devină membru EURAS – Uniunea Euro-Asiatică a Universităților și instituțiilor academice. Prin colaborarea cu Istanbul *Aydın University* și afilierea la EURAS, Universitatea *Spiru Haret* contribuie la creșterea șanselor de colaborare științifică și publicistică a cadrelor didactice, la motivarea pentru perfecționare și excelență în activitatea didactică și de cercetare, la accelerarea participării la schimburile inter-universitare, la creșterea schimbului de studenți prin programele *Erasmus Plus*.

● Marți, 3 martie 2015, la Bruxelles, în cadrul conferinței *10 ani de angajament pentru condiții mai bune de muncă pentru cercetători*, găzduită de Comisia Europeană, care a sărbătorit crearea unei piețe a muncii atractive, deschise și durabile pentru cercetătorii din Europa, Universitatea *Spiru Haret* a primit Premiul *HR Excelență în Cercetare* pentru punerea în aplicare a *Cartei Europene a Cercetătorilor* și a *Codului de Conduită în Recrutarea Cercetătorilor*, pentru efortul de a crea condiții de muncă atractive pentru cercetători.

● Universitatea *Spiru Haret* a fost prima universitate din România care a fost recompensată, în 2013, pentru eforturile sale în această direcție, cu dreptul de a folosi logo-ul *HR Excellence in Research*.

● În anul 2015, Universitatea *Spiru Haret* a încheiat un parteneriat cu Universitatea Al-Isra din Amann, una dintre cele mai mari universități private din Iordania, cu o tradiție de peste 30 de ani. O delegație oficială a Universității Al-Isra, condusă de președintele Maher Fathi Al-Ghalayini, a fost primită de conducerea Universității *Spiru Haret*, în frunte cu conf. univ. dr. Aurelian A. Bondrea, rectorul USH. La primire a participat și Excelența Sa domnul Saker Malkawi, Ambasadorul regatului Hașemid al Iordaniei la București, care a subliniat importanța colaborării dintre cele două universități.

● Universitatea *Spiru Haret*, membră a Asociației Internaționale a Universităților (I.A.U.), a fost invitată la a 91-a întâlnire a Consiliului American al Educației (A.C.E.)

● Între 6 și 9 martie 2010, președintele și rectorul Universității *Spiru Haret*, profesorul universitar doctor Aurelian Gh. Bondrea, a luat parte, în fruntea unei delegații, la invitația doamnei dr. Molly Corbett Broad, președintele ACE, la lucrările celei de a 92-a întruniri a Consiliului American de Educație (ACE), lucrări desfășurate sub genericul *Întâmpinăm provocările împreună*. Delegația Universității *Spiru Haret* a participat la lucrările în plen și pe ateliere. Preocupările responsabililor învățământului superior din statul ale cărui universități se află în topul mondial sunt valabile pentru toate sistemele de învățământ din lume.

Universitatea Spiru Haret - 33 de ani în slujba educației

LA MULȚI ANI!

● Pentru rezultatele sale pe plan educațional internațional, Universitatea Spiru Haret a primit, din partea Uniunii Europene, *Charta ERASMUS pentru educație universitară* pentru perioada 2014-2020.

● Universitatea Spiru Haret este membră a Asociației Europene a Coordonatorilor Erasmus – EAEC, (organizație care astăzi reunește peste 140 de membri) și a Asociației Europene de Consiliere în Carieră – EACG. La Adunarea generală a AECC desfășurată în perioada 27 aprilie – 1 mai 2011 la Atena, în cadrul Conferinței coordonatorilor Erasmus și Târgului de experiență în educație ERACON 2011, prof.univ.dr. Gheorghe Duda a fost ales pentru prima dată în Consiliul de conducere al Asociației Europene a Coordonatorilor Erasmus și reales la următoarele adunări.

● În octombrie 2009, la Novi-Sad, Serbia, Universitatea Spiru Haret a fost invitată să devină membru al *Alliance of Central Eastern European Universities - ACEU*. Reprezentanta Universității Spiru Haret, prof.univ.dr. Manuela Epure, a fost aleasă vicepreședinte al ACEU.

În mai 2010, la Universitatea EDUCONS, Sremska Kamenica, Novi Sad, a avut loc primul simpozion organizat de ACEU – *Afaceri economice în tranziție*.

● Numeroși au fost oaspeții în cadrul diverselor proiecte inițiate de Universitatea Spiru Haret! Conferința internațională *O aventură intelectuală – construcția ethno – psihiatricei în Franța din 1980 până în zilele noastre*. Georges Devrereux – românul (5 mai 2015) a fost susținut de profesor emerit Tobie Nathan, Universitatea Paris 8, alături de visiting prof.dr. Irena Talaban, Universitatea Catolică din Lille, Sanda Lepoiev – președintele Asociației Române de psihoterapie Psihanalitică, Vera Șandor – psihanalist și fondatorul Fundației *Generația*, lect.dr. Rodica Matei – vicepreședinte Societatea Română de Psihanaliză, în cadrul proiectului *Vectori actuali în educație*. Evenimentul a restituit personalitatea unui „erou național”, după cum prof. Tobie Nathan l-a numit pe maestrul său, Georges Devrereux, nedrept de puțin cunoscut și recunoscut în România pentru contribuția sa fundamentală în câmpul științei.

● În clasamentul UniRank, anul 2021 și anul 2022, Universitatea Spiru Haret este în fruntea instituțiilor particulare de învățământ superior din România și pe locul 18 din cele 78 de universități românești. (<https://www.4icu.org/ro/>). Obiectivul acestui clasament a fost de a genera un top al universităților de vârf din România pe baza unor informații colectate nu direct de la instituții, ci din surse independente. Pe pagina Universității Spiru Haret de pe site-ul clasamentului UniRank sunt furnizate date despre istoria instituției, acreditare, afiliere, structura academică.

● De-a lungul timpului, Universitatea Spiru Haret a fost vizitată de numeroase personalități marcante din toată lumea, dintre care amintim, cronologic: • profesor Tomio Sato, Japonia • profesor Juergen Erfurt, Universitatea JW Goethe, Germania • profesorii Yasuhito Doi și Noriyoshi Miyamoto, Japonia • istoricul francez Alain Ruze • profesor Laurent Mace, directorul Departamentului de Studii Fundamentale al Centrului de Studii Europene de la Strasbourg și profesor Roger-Francois Gauthier, membru al Centrului de Studii Europene și inspector general în Ministerul Educației Naționale al Franței • Anna Lawrence, cercetător științific la Universitatea Oxford, Marea Britanie • profesor Luis Garcia Jambrina, Universitatea din Salamanca • profesor Hans-Jurgen Weissbach, sociolog la Universitatea de științe aplicate din Frankfurt-Germania, director al Institutului de Antreprenariat al Universității • dr. Francisco Toledo Lobo, Rectorul Universității Jaume I din Castellon, Spania • profesor arhitect Valerio Olgiati, *Accademia di Architettura Mendrisio*, Elveția • Excelența Sa, doamna Elsa Papadimitriou, prim-vicepreședinte al Parlamentului Greciei • profesor Jean-Marc Defays, directorul Institutului Superior de Limbi Străine din Liege, Belgia • dr. Scott Hinkle, Clinical Training Coordinate for NBCC International • profesor Vladimir Iliescu, Universitatea Tehnică Rhineland-Westfalia • profesor Hüseyin Urcen, Universitatea Adnan Menderes, Turcia • profesor Marcello Silvestrini, Universitatea pentru Străini din Perugia, Italia • profesor Céline Vietmann, Institutul Superior de Limbi Străine din Liege • profesor arhitect

Elia Zenghelis, Belgia • profesor Steve Keen, Universitatea de Vest, Sydney, Australia • profesor Paddy Gray, Universitatea din Ulster, Irlanda • dr. Rafael Campos Hernández, director Aliat Universidades, Mexic • arhitecții Ueli Brauen și Doris Walchli • academician, profesor arhitect Richard England.

● În calitate sa de membru al Alianței Universităților din Țările Centrale și Est Europene - ACEU, în noiembrie 2012, Universitatea Spiru Haret a organizat și a fost gazda celui de-al treilea Congres al rectorilor ACEU. Au participat rectori, prorectori ai universităților membre și președinții, vicepreședinții și secretarul general al ACEU.

● Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice, Constanța, în colaborare cu Universitatea de Stat din Michigan, SUA, Colegiul de Drept, a organizat, începând cu anul 2011, șapte ediții ale Conferinței Internaționale *Drept și Ordine Socială/ Law and Social Order*. La toate edițiile a participat Frank S. Ravitch, profesor de Drept și șef al catedrei de Drept și Religie *Walter H. Stowers* din cadrul Școlii de Drept a Universității de Stat din Michigan.

● Septembrie 2022. Universitatea Spiru Haret, prin conf.univ.dr. Ioana Voloacă, vicepreședinte al Societății Naționale Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură, a semnat *Magna Charta Universitatum 2020*. Universitatea Spiru Haret este semnatară a MCU din anul 2005.

● Directorul Biroului pentru Europa Centrală și Orientală al *Agenției Universitare a Francofoniei (AUF)*, profesorul Mohamed Ketata, a fost oaspetele Universității Spiru Haret, în luna decembrie 2017. Cu o vastă experiență universitară, specialist de carieră internațională, directorul general al AUF, profesorul universitar Mohamed Ketata (*Departement de Genie Electrique et Informatique Industrielle*) s-a remarcat ca membru al *Consiliului Național al Universităților*, director al *Institutului Universitar de Tehnologie* din Rouen, prim-vicepreședinte al Universității din Rouen, președinte al Comisiei de specialiști *Electronics&Systems*. Oaspetele a propus Universității Spiru Haret promovarea unui proiect de amploare – *Francofonie în comunitatea haretistă*, proiect prin care AUF să creeze o identitate proprie francofoniei și să susțină activitățile francofone ale Universității Spiru Haret.

● Kent Thomas: *Este de-a dreptul fascinant, aveți resurse impresionante, iar facultățile sunt de elită*. Universitatea Spiru Haret a fost vizitată de o delegație a Universității din Missouri condusă de Kent Thomas, reprezentantul președintelui universității americane, și de profesorul John Rose, specialist în studii strategice. Reprezentanții americani și-au exprimat dorința ca Universitatea din Missouri și Universitatea Spiru Haret să dezvolte un parteneriat internațional concretizat prin școli de vară, schimb de studenți, conferințe și proiecte comune de cercetare.

2024. Flacăra este aprinsă!

La 19 ianuarie 1991, din inițiativa prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, intelectuali de marcă, *Fondatorii*, puneau bazele unui proiect major pentru educație, știință și cultură: *Fundația România de Măine* și a Universității Spiru Haret, în cadrul ei. Prin Sentința civilă nr. 109 din 12 februarie 1991, Judecătoria Sectorului 1, București, admitea cererea de înscriere a *Fundației România de Măine* în Registrul asociațiilor și fundațiilor, prin aceasta devenind persoană juridică de drept privat. *Aprindeau astfel o flacăra*. Era flacăra speranței pentru progresul real al României. În anii aceia se vorbea despre privatizare, reformă, economie de piață, democrație, stat de drept, parcurs pro-occidental. Dar nici unul dintre aceste concepte nu avea valoare în sine fără educație. Fiecare dintre temele respective avea nevoie de flacăra educației pentru a ne duce pe drumul cel bun.

Flacăra noastră a stat aprinsă în toată perioada, de la înființarea *Fundației România de Măine* și a Universității Spiru Haret până în ziua de astăzi. Din clipa în care *Fondatorii* au semnat actele statutare, obiectivele de progres pe calea educației au devenit țeluri pentru toți: profesori, personal tehnic suport, studenți și masteranzi, absolvenți.

Indiferent dacă au fost încă din primii ani sau au aderat ulterior la proiectul *Fundației România de Măine*, toți sau aproape toți participanții au respectat voința *Fondatorilor* și țelurile lor din 1991. Pe măsură ce au trecut anii, au fost validate realismul obiectivelor și utilitatea instrumentelor gândite atunci. Studii și date noi au pus într-o lumină și mai bună proiectul nostru, iar flacăra aprinsă de ei a dus tot

mai mulți „consumatori de educație, știință și cultură”.

Cu ce ar putea fi asemănată istoria instituției noastre? Cred că cel mai bine ar putea fi comparată cu o permanentă luptă. O luptă cu inerția sistemului, cu birocrăția publică, cu reaua credință a unor competitori, cu falsul elitism, care nu concepe să fie dată o șansă celor născuți în familii modeste, cu lipsa de sancționare a încălcării legii de către înalți funcționari publici, cu existența altor priorități decât educația.

Dacă am trecut de toate provocările istoriei noastre ca organizație, poate că am fost puțin mai buni decât cei care ne-au pus, intenționat sau nu, piedici. Flacăra aprinsă în 1991 a rămas în permanență aprinsă. Vom fi capabili să o păstrăm la fel în viitor? Depinde de noi! Eu cred că forțele răului, văzute sau nevăzute, știute sau neștiute, nu pot învinge aspirația legitimă a oamenilor la un viitor mai bun prin educație și antreprenariat. Ei, studenții și masteranzii noștri viitori, oameni care vor avea nevoie de educație, în multe cazuri de a doua șansă la educație, sunt cei pentru care trebuie păstrată aprinsă flacăra.

Deși majoritatea nu mai sunt în viață sau în activitate, îi vom simți mereu alături de noi pe *Fondatori*. Visul lor din 1991 va reprezenta o forță suficient de puternică să ne țină atașați de valorile pe care le-au înscris atunci în actele statutare.

Îmi doresc ca, la sfârșitul fiecărui ciclu din viața *Fundației România de Măine* și a Universității Spiru Haret, cei care vor preda ștafeta să poată spune: *Flacăra este aprinsă!*

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

VITRALII

VITRALII

Veșnicia s-a născut la stat

Înțepeniți în palatele, sediile și casele de protocol construite de oamenii muncii de la orașe și sate pe vremea sinistrei dictaturi, politicienii noștri se simt foarte bine, indiferent de lungimea de undă a spectrului în care își închipuie ei că se încadrează. Și au timp de finețuri și rafinamente.

Câtiva dintre ei, bârfește nemilos o anumită parte a presei, ar fi încântați de bucătăria moleculară, ceea ce îi determină să care după ei, peste tot, o liotă de bucătări specializați în crearea bulilor de piure de mazăre cu ajutorul azotului lichid sau al gumei xanthan. Cum știm, masa poate fi de mai multe feluri, inclusiv, ferească sfântul, de operație, ceea ce obligă la gesturi cumpătate și la atenție sporită asupra prețiosului dumatic. O altă categorie sunt fondatorii de dinastii în instituțiile de stat. Conform dicționarului, cuvântul nu are exclusiv conotație monarhică, putând însemna o succesiune pe baze ereditare sau de rudenie la conducerea unei instituții. Un fel de transmitere a năravurilor din tată în fiu. Sau din unchi în nepot. S-a ajuns astfel la situația hilară (dacă n-ar fi tragic-păguboasă) în care un proiect poate să zacă blocat în vreun sertar pentru că ginerele care ocupă funcția de director general este certat cu soacra – șefă la serviciul financiar al aceleiași instituții. La urma urmei, suntem o mare familie, în care, nu-i așa, trebuie s-o ajutăm și pe nepoțica aceea drăguță ale cărei „skillsuri” se limitează la pilitul unghiilor. Problema n-ar fi chiar atât de gravă dacă acești oameni nu s-ar considera veșnici în funcțiile pe care le ocupă, adică dacă ar înțelege că poziția lor este vremelnică și nu dinastică. Veșnicia s-a născut la stat, aceasta este credința fermă a unor astfel de personaje. Delăsarea, indolența, jumătatea de măsură de aici provin, din lipsa grijii pentru ziua de mâine. Incompetența nu este cauza, ci efectul. Profesionalismul bazat pe „ogîndă, ogîlinoară” a pus bulina roșie pe o întregă țară, făcând-o vulnerabilă, inertă în fața provocărilor, greoaie în mișcări, incapabilă de adaptare. Regăsirea drumului corect e ceva mai complicată fiindcă asta presupune căutări febrile, meritocrație, competență reală, înțelegerea mediului privat – care „ne dă pâine și sare”, cu alte cuvinte, o adevărată arheologie a binelui, care să readucă în prim-plan și să reconstruiască o justă scară a valorilor.

Pentru scoaterea la lumină a acestor valori, prea multă vreme adânc îngropate, nu e nevoie de cine știe ce răsturnări de situații sau de crearea unor noi paradigme. Nici împăcarea ginerelui cu soacra nu ar ajuta prea mult; în acest caz, ar fi suficient ca măcar unul dintre ei să priceapă că nu are ce căuta în scaunul acela plătit gras și degeaba. E nevoie, că tot am vorbit de arheologie, de săpături adânci, de oameni care să știe ce „obiecte” vechi caută și cum să facă să le armonizeze cu cele noi, cu vremurile care sunt și vin. Globalizarea nu înseamnă să sărbătorești Crăciunul pe rit progresist, să te deplasezi pe trotinetă, să ai cât mai multe conturi pe rețelele de socializare sau să faci cumpărături online. Este vorba despre cu totul altceva: discutăm despre un proces lung, anevoios, de identificare a oportunităților, de gestionare și valorificare a resurselor reale, de înțelegere profundă a faptului că statul există pentru a-și mulțumi cetățenii, aceștia din urmă fiind de fapt fundamentul statului al cărui aparat îl finanțează, așteptând în schimb bunăstare, competență, investiții cu cap, reprezentare externă, demnitate, eficiență, servicii sociale, coerență a deciziilor de interes public. Lumea începe să nu mai arate la fel. Iar schimbarea se va accelera. Epoca ecuației litație + telefon de la unchiul + comision = 0 a apus. La fel și dominația mamuților birocratici în care se veșnesc neamurile unuia sau altuia. Menținând aceste structuri, vom avea probleme de compatibilitate cu restul lumii pentru că în mediul digital, în ciuda aparențelor de superficialitate, chiar contează omul din spatele tastaturii. Am rămas prea în urmă ca să ne mai permitem acceptarea minciunii. Ca orice dinozaur care simte că se află în pragul extincției, și acest sistem anacronic și păgubos nu se dă bătut, uitând că, totuși, oricât de mulți și de fioroși au fost saurienii, evoluția i-a scos din circuit, deși s-au opus cu încrâncenare.

Dragoș CIOCĂZAN

CHIP și FEL. ANDREI ROSETTI. Invitat CONSTANTIN FLONDOR

Până pe 20 ianuarie 2024, la Galleria 28 din Timișoara poate fi vizitată expoziția *Chip și fel*, semnată Andrei Rosetti, alături de invitatul său Constantin Flondor.

„Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă” (Ioan 12:24-15)

Andrei Rosetti povestește că în studenția săvârșită la clasa lui Constantin Flondor, pentru a observa creșterile care se produc în natură, profesorul i-a provocat: „Haideți să vedem cum atacăm această temă”. Pus dinaintea unui vas de Jena cu grâu încolțit adus de o colegă în atelier, Andrei Rosetti a văzut pentru prima dată rețeaua pe care rădăcinile au creat-o în vas, ca un prapur de miel pe drobul de Paște. I-a plăcut! Gândul a prins rădăcini! Pe o ramă agățată, a pus primele cuiburi de semințe după desenul unui octogon. Prin sticla ramei se putea studia dezvoltarea rădăcinii. Această temă l-a urmărit continuu pe pictor. Astăzi, în chip fericit, se întâlnesc profesorul și studentul, ca într-o rețea de rădăcini care prin împletire fac corp comun. (Maria Pașc, istoric de artă)

Descoperiri spectaculoase la Topolița din Neamț

În fiecare vară echipele de arheologi și istorici fac descoperiri spectaculoase la Topolița (comuna Grumăzești), unul dintre șantierele arheologice importante ale județului Neamț. În această vară, echipa de arheologi de la Complexul Muzeal Național Neamț a început o nouă campanie de cercetări sistematice în acest sit, situat la aproximativ 6 kilometri sud de Târgu Neamț. Săpăturile au vizat cercetarea unei noi locuințe a culturii „Precucuteni”. Construcția preistorică a avut o suprafață de aproximativ 40 de metri pătrați și a fost distrusă în urma unui incendiu, astfel că multe dintre obiectele care s-au aflat în interiorul spațiului locuibil păstrează urmele unei arderi secundare puternice. În imediata apropiere a locuinței, specialiștii au identificat și o consistentă depunere de resturi menajere, respectiv, ceramică, unelte de piatră deteriorate, rășnițe de piatră și multe oase de animale. „Am cercetat cea de a șasea locuință a culturii „Precucuteni” din acest sit, iar rezultatele sunt dintre cele mai bune. Avem de-a face cu resturile bine conservate ale unei construcții preistorice, care mai păstrează în interior suficiente mărturii de locuire. Pe lângă lucrurile comune, legate de viața cotidiană, și în acest an am descoperit mai multe statuete antropomorfe și zoomorfe, unele fiind adevărate capodopere”, a spus

dr. Vasile Diaconu, responsabilul șantierului arheologic. A fost descoperită și o locuință specifică secolului IV d.Hr., care aparține populației romanice care a existat în acest areal. În plus, s-au găsit și vestigii din epoca bronzului, printre care un topor de piatră lucrat din rocă vulcanică. „Pe lângă vestigiile consistente ale culturii „Precucuteni”, am găsit în acest an și un material arheologic foarte interesant, atribuit culturii „Ceramicii Liniare”, vechi de aproape 7 milenii. În mod cert, comunitățile acestea, originare din Europa centrală, au ajuns la răsărit de Carpați în periplul lor pentru a găsi terenuri favorabile practicării agriculturii, dar și pentru că aici erau importante surse de sare. De asemenea, în campania din acest an am găsit și un consistent material arheologic specific secolului IV d.Hr., care aparține comunităților romanice. Avem astfel un sit arheologic cu cel puțin cinci etape culturale distincte, din neolitic și până în antichitatea târzie”, a precizat dr. Vasile Diaconu. La săpături au participat și studenți și voluntari din România, Republica Moldova și Ucraina. Astfel, punând mână de la mână, putem deluși un trecut comun începând cu enigmatică „Cultură Cucuteni”.

George V. GRIGORE

Surse: agerpres.ro; tion.ro; historia.ro, cotidianul.ro; mesagerulneamt.ro; comunagramazesti.ro; tvr.ro; newsweek.ro; stirileprotv.ro; euronews.ro Foto: dr. Vasile Diaconu; wikipedia.ro

Invitații în lumea artelor plastice

Alina Georgeta DUMITRESCU:
„Un tablou autentic este asemenea omului autentic, frumos atât la interior, cât și la exterior.”

Când vine vorba de zăpadă, de iarnă, eu mă gândesc automat la tablourile minunate dedicate acestui anotimp semnate de Alina Georgeta Dumitrescu.

- Vă rugăm să vă prezentați

- Sunt Alina Georgeta Dumitrescu, artist plastic și studentă în anul III la Facultatea de Teologie secția *Arta Sacră*, București. Ocupația principală este cea de mămică, dar îmi place să îmi dedic timpul artei, în general, mă relaxează și mă regăsesc în ea. Sunt membru al Asociației Pictorilor Acuareliști din România și pictez acuarelă de aproximativ cinci ani, timp în care am reușit să îmi îmbunătățesc abilitățile artistice. În acuarelă m-am regăsit aproape în totalitate, fiind o persoană sensibilă, acuarelă îmi seamănă și mă bucură de fiecare dată când pictez în această minunată tehnică. Am urmat diverse cursuri de perfecționare și am participat la expoziții internaționale și naționale și am fost remarcată de oameni valoroși precum doamna curator Adina Moldova Titrea, datorită căreia am reușit să pătrund în această minunată lume, a artiștilor și a artei în general. De asemenea, domnul arhitect și pictor Ovidiu Iovănel, Președintele Asociației Pictorilor Acuareliști m-a susținut în tot acest demers artistic. Ceea ce mă inspiră pe mine este natura în mod deosebit, fiind modul meu de relaxare și de regăsire a sufletului și transpunere a emoțiilor mele. Prin pictura mea doresc să transmit privitorului frumusețea naturii, a florilor, bucuria vieții, toate acestea făcând parte din noi pentru care

trebuie să fim recunoscători zi de zi. Fiecare tablou al meu are rolul de a reda privitorului bucurie, emoția momentului, frumusețea și inclusiv autenticitate, care ne este atât de necesară în viața noastră de zi cu zi. Pot spune că un tablou autentic este asemenea omului autentic, plin de virtuți și de emoții pozitive, un om frumos atât la interior cât și la exterior.

De asemenea, îmi place să pictez și acrilice pe pânză, cu diverse mesaje și semnificații în spatele lor. Recent am pictat

chiar și un tablou abstract, tehnica pouring, cu o semnificație aparte și anume rolul pe care îl are lumina în întuneric.

- Cum a fost până acum 2023 pentru dumneavoastră?

- Anul 2023 a însemnat un an plin de reușite, cu expoziții: la cea mai mare Expoziție Internațională de Acuarelă din lume, care se ține la Fabiano, Bologna, Italia, cu lucrarea în acuarelă denumită „În mijlocul pădurii”, la câteva expoziții naționale: „Floralis”, la Grădina Botanică, cu lucrarea în acuarelă „Trandafir”, „Secret colours” din cadrul „Galeriilor Occidentului” din București cu lucrarea „Flori în vază”... am avut un Vernisaj personal la Câmpina ... și sunt extrem de fericită pentru acest lucru

- Ce visați pentru 2024?

- Să termin Facultatea cu bine, să mă pot perfecționa, eventuale colaborări pe partea de pictură și design interior. Să fiu sănătoasă și să am succes pe toate planurile

- Cum vă doriți lumea artei în general, lumea artei dumneavoastră în special?

- O lume plină de culoare, în care eu să pot crea tablouri care spun povești de viață, care emană bucurie, spontaneitate și lumină pentru că tare avem nevoie de toate acestea în viața noastră, a fiecăruia. Îmi doresc ca oamenii să își poată îmbunătăți calitatea vieții prin artă, să fie tot mai multe evenimente cultural-artistice la care să poată participa atât copii, tineri cât și vârstnici și să putem promova fiecare artist, să ne îmbogățim sufletul și mintea cu lucruri valoroase, frumoase, pline de valoare și de sens.

- Foarte frumos spus. Felicitări din inimă! Concluzia? Suntem în fața unui pictor adevărat. Lucrările sale pun în lumină multe calități artistice. Impresionant este și palmaresul manifestărilor expoziționale la care a participat, cu succes, în ultima perioadă de timp. Îi dorim să se realizeze toate planurile sale, iar eu sper să mai pot oferi, în viitorul apropiat, iubitorilor artelor plastice alte și alte tablouri semnate de Alina Georgeta Dumitrescu. Acum a venit timpul să semnez și eu acest articol...

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

INVITAȚIE LA LECTURĂ

Ioan N. ROȘCA

Caietul de la Timișoara

- UN ROMAN PSEUDO-JURNALISTIC DESPRE DECEMBRIE '89 ȘI IANUARIE '90

German A. de la Reza, autorul romanului *Caietul de la Timișoara*, subintitulat *Saga ultimului corespondent din Est, 1989-1990* (Editura Logos, 2023; traducere din spaniolă de Coman Lupu), scriitor de limbă spaniolă, dar bun cunoscător al realităților românești din perioada anilor săi de studenție la Facultatea de Filosofie a Universității București (1979-1983), proiectează un scenariu românesc realist asupra evenimentelor din decembrie 1989 și a urmărilor lor din luna imediat următoare. Romanul său este pseudo-jurnalistic, pentru că, deși caută adevărul despre „și totuși, revoluția română” prin investigațiile jurnalistice ale unui corespondent de presă, îl redă nu prin simpla consemnare a faptelor, ci literar-artistic, prin felul în care au fost trăite de ziarist sau de alte personaje introduse în scenă, ca participante nemijlocite la derularea acestora.

Principalul personaj, Român Albeira, cu mamă din Banat, căsătorită cu un scriitor mexican, care era fiul unui fost consul la București, este un corespondent pentru străinătate al ziarului mexican *Los Tiempos*, pe care patronul ziarului îl trimite la Timișoara, imediat după revolta din zilele de 16 și 17 decembrie '89, tocmai pentru că angajatul său știa limba română, cunoștea orașul unde își petrecuse adolescența și studenția și, în plus, avea și spirit investigator sau chiar de aventură.

Venit clandestin la Timișoara, prin Ungaria, via Borș, în ziua de 18 decembrie, este ajutat în investigațiile sale de un văr, Daniel, și de încă un prieten, Ulise. La început va sta în casa unchilor săi, unde Daniel îi va face cunoștință cu Malia, o fostă colegă de facultate, rămasă văduvă, interesată să-l cunoască. Apoi, atras și îndrăgostit de tânăra respectivă, se va muta în apartamentul acesteia. Prin raporturile interpersonale ale lui Român Albeira cu cei doi prieteni ai săi și cu Malia, autorul are ocazia să ne dezvăluie nu numai atitudinea acestora față de evenimentele în derulare, ci și realitățile la care ei sunt deopotrivă martori și actori. Daniel este un entuziast și un visător, gata să-și asume orice riscuri, în timp ce Ulise este mai realist și mai circumspect, poate și datorită soției și faptului că avea un copil mic de crescut. Malia pare a fi și ea atrasă de schimbările care au loc, dar, finalmente, se vedește că jocul ei este dublu sau chiar numai de partea fostei securități. În schimb, un revoluționar anonim, întru totul admirabil în demnitatea lui, este Radu, un tânăr rănit grav, probabil mortal, în timpul reprimării manifestațiilor din ziua de 17 decembrie, pe care Albeira, însoțit de prietenii săi, îl vizitează la spital și

de la care află exact filmul cu scenele însângerate, care au aprins flacăra libertății. Albeira este, apoi, el însuși martor al hotărârii unui grup de demonstrați timișoreni de a pleca cu trenul la București pentru mitingul din 21 decembrie, dar, neavând pașaport și sfătuit să evite perchezițiile miliției, renunță la dorința de a pleca și el spre Capitală. Va afla însă de la vărul său Daniel de degingolada care se produsese la mitingul inițiat de dictator și de coșmarul din timpul nopții, când forțele de reprimare, învăluite în întuneric, au tras în participanții rămași să protesteze împotriva regimului pe străzi sau masați în Piața Universității, ceea ce a provocat, a doua zi, o masivă revoltă populară, soldată cu fuga cuplului dictatorial și schimbarea puterii politice.

Prin povestirile amănunțite ale participanților nemijlociți la mișcările de masă din cele două orașe martir, autorul are talentul de a-i implica și pe cititori și de a-i face părtași la momentele de rescriere a istoriei. După preluarea puterii de către fesenști, eliberat de pericolul de a fi arestat de miliția vechiului regim, Albeira are el însuși posibilitatea de a se deplasa la București, unde va intervieva pe liderul partidului țărănesc, numit de autor Corneliu Anceanu, și pe un locțiitor al liderului partidului liberal despre platforma și șansele celor două partide istorice la preconizatele alegeri parlamentare. În plus, participă și la mitingul opoziției din 28 ianuarie, la care Ion Iliov este huiduit în mod copios. În referirile corespondentului de presă, respectiv ale autorului, apar și reprezentanții noii puteri, unii cu nume schimbate, dar ușor descifrabile, precum Ion Iliov, Petre Petrescu, Silviu Curcanu.

Totodată, în situația știrilor contradictorii vehiculate de presă, ziaristul plănuește, împreună cu prietenii săi, să scoată o revistă locală prin care să comunice cititorilor doar adevărul și care să fie susținută de către un proiectat centru cultural. Acțiunile lui rămân însă în vizorul celor care îl urmăreseră și în zilele de dinainte de 22 decembrie, atunci când fusese la Radu la spital, sau când se deplasase, împreună cu alți ziarști, la o groapă comună, pentru a se interesa de numărul morților descoperiți acolo și dacă aceștia fuseseră doar victimele revoluției sau erau și cadavrele scoase de la morgă ale unor decedați de mai înainte. În fine, atunci când securistul urmăritor îi face o vizită inopinată în apartamentul Maliei, somându-l să se prezinte a doua zi la poliție cu pașaportul și când, în aceeași seară, o surprinde pe Malia că se întâlnește cu securistul care îl vizitase, Albeira decide să plece imediat din țară.

În zori de zi se urcă precipitat într-un tren cu destinația Budapesta, dar în compartimentul în care se afla singur intră un necunoscut mascat cu cagulă și dotat cu o armă cu amortizor, cu care îl țintește mortal în frunte, după care îi sustrage din bagaje un caiet cu coperti negre, mai multe rolfilme și trei mape cu documente.

În finalul romanului, autorul include și o *Nota editorului*, din care aflăm că părinții ziaristului au căutat în zadar trupul fiului lor, dar au reușit să recupereze casetele pe care acesta le trimisese ziarului *Los Tiempos*, din care a rezultat și prezentul roman.

Axat pe redarea căderii comunismului din România ceaușistă, romanul beneficiază de o construcție rotundă, nelipsindu-i aproape nimic din evenimentele cele mai semnificative din decembrie '89 și ianuarie '90, exceptând, poate, entuziasmul descătușării din Capitală din ziua de 22 decembrie, când

armata a fraternizat cu manifestații, după cum nu are nimic în plus, care ar prelungi narațiunea în mod redundant.

Romanul de 245 de pagini este, însă, mult mai complex, plimbându-l pe cititor atât în anii de după 1944, de preluare a puterii de către comuniștii români, cu desantul lor moscovit, cât și în perioada ceaușistă, cu etapa sa ascendentă și cea descendentă, dar și pe scena lumii contemporane, astfel încât schimbările din România sunt plasate și în contextul lor internațional.

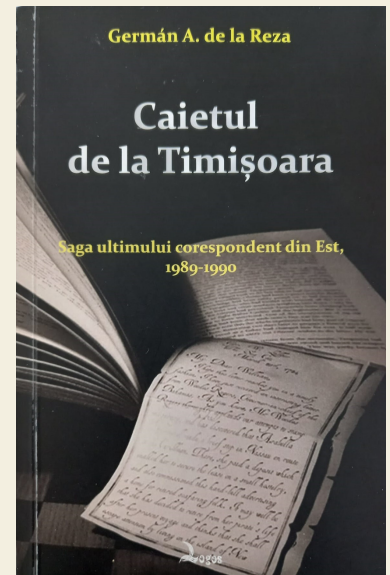
Concepția autorului despre tranziția de la dictatură la democrație este redată implicit, prin faptele pe care le relatează. El susține ferm democrația, dar nu una de fațadă, de fapt o pseudodemocrație, ci una autentică, bazată pe adevăr. De aceea, va puncta cu acuratețe nu numai unele dintre abuzurile regimului comunist în ansamblul său, ci și carențele ale noului regim democratic.

Pentru caracterizarea fiecărei etape istorice, autorul are știința introducerii unor întâmplări cât se poate de relevante pentru perioada avută în vedere. Pentru începutul înscăunării puterii comuniste, cu întemnițarea și distrugerea psihică și fizică a foștilor oameni politici și a vechii intelectualități, autorul se referă la arestatrea bunicului matern al lui Albeira, de profesie medic, fapt care a declanșat îmbolnăvirea psihică a bunicii sale și adolescența dramatică a fiicei lor, respectiv, a viitoarei mame a lui Român Albeira.

Dintre abuzurile epocii ceaușiste, autorul reține tragedia unei studente însărcinate, lipsite de putința medicilor de a-i face raclaj, din cauza politicii de creștere forțată a demografiei, repartizarea obligatorie a cuplului de tineri căsătoriți Paul - Malia la țară, ca și a altor absolvenți de studii superioare, în condiții precare, lipsite de căldură, de suficiente bunuri alimentare și, mai presus de toate, de libertate, fapt care a determinat intervenția familiei lui Paul la un lider politic pentru a-i readuce pe cei doi tineri la Timișoara, apoi tentativa eșuată a lui Paul, Ulise și Daniel de a fugi din țară, încheiată, pentru Paul, în mod tragic, prin înecarea lui în apele Dunării. În acest context, autorul se referă și la blocarea de către cenzură a adevărului literar, mai pregnantă în proză, dar ceva mai scăzută în poezie, grație limbajului ei simbolic, mai dificil de decriptat, cu exemplul poeziei lui Nichita Stănescu și a discuțiilor literare din garsoniera acestuia, sau datorită melanjului dintre aureolarea poetică a perechii conducătoare și metaforizarea unor sentimente sincere, ca în creația și cenaclurile realizate de poetul Adrian Călinescu.

Dintre vulnerabilitățile noii puteri, autorul se referă, tot prin intermediul personajelor sale, la instituirea acesteia cu o parte a vechii nomenclaturi și securități, la lipsa unui proces veritabil al Ceaușeștilor, la lipsa sincerității, la libertățile limitate și cenzurate acordate forțelor de opoziție. Menținerea unor elemente ale fostei securități în noul regim politic este prezentată, bunăoară, prin faptul că patronul ziarului *Los Tiempos*, invitat la consulatul român din capitala mexicană, constată cu surprindere că deciziile consulare sunt luate, de fapt, nu de consul, ci de securistul instituției.

Totodată, prin reflecțiile, dubiile și interogațiile sale, sau prin cele ale eroului principal, care este un port-parole al său, ori prin remarcile altor personaje, autorul completează înțelesurile sugerate de fapte. Astfel, Albeira observă cu acuitate, între altele, faptul că noul regim căuta să impună „o schemă neototalitară administrată de

nomenclatură și de ceea ce mai rămânea din partid și din forțele lui represive”. Liderul național-tărăniștilor afirmă că „Iliov vrea să re poziționeze nomenclatura, să o transforme în burghezie națională”, iar o chiliancă, proprietară a unui mic magazin din Drumul Taberei, cel mai cosmopolit cartier bucureștean, comparând situația din România cu ceea ce se întâmplase în Chile, conchide că și aici se va ajunge la „privatizarea sănătății și a educației, la dispariția protecției sociale, la abuzurile patronilor susținuți de guvern etc. și iar etc.”

Stilistic, autorul alternează redarea impersonală, auctorială, a evenimentelor de la cumpăna anilor '89 - '90 din veacul al XX-lea, ca și a abuzurilor anterioare ale regimului comunist care le-au generat, cu nararea acestora la persoana întâia, prin relatările revoluționarilor Radu și Daniel sau prin însemnările personajului principal. Secvențele care se corelează firesc sunt prelucrate de autor cu minuție de bijutier, fiind ornamentate și cu sugestive imagini naturiste și însoțite de unele nedumeriri sau, dimpotrivă, de sugestii de răspuns ori de răspunsuri dintre cele mai relevante.

Este remarcabil și talentul autorului de a contura portretul psihologic al personajelor nu atât prin descrierea stărilor psihice ale acestora, cât prin faptele, iar uneori prin atitudinile și reacțiile lor, unele nuanțate și insesizabile pentru un observator obișnuit. Cel mai consistent este portretul lui Român Albeira, alcătuit din tușe tari, dar cu totul admirabile sunt și caracterizările pe care acesta le face Maliei și celei care i-a rămas lui Român în suflet din timpul studenției sale și până la sfârșitul lui atât de prematur, încântătoarea Almira.

În pofida titlului care trimite mai curând la niște simple însemnări, *Caietul de la Timișoara* este un roman de acțiune, care încadrează realitățile politice ale lui decembrie 1989 și ianuarie 1990 în structura socială internă și externă din ultima jumătate a secolului al XX-lea și le redă prin intermediul unor evenimente și întâmplări complexe, dintre care, cel puțin pentru personajul principal, unele au și o tentă polițistă sau detectivistă, iar altele aparțin unui roman de dragoste.

STEJARUL DIN MERCHEAȘA

(jud. Brașov)

- Cel mai bătrân arbore din România

Pentru mine știrea că cineva sărbătorește ziua unui copac din România mi s-a părut foarte interesantă. Adică Primăria Homorod, Asociația „Carpaterra” și prietenii organizează anual „Ziua Stejarului”. Dar nu este vorba despre un copac oarecare, ci de „Stejarul din Mercheașa” (comuna Homorod, județul Brașov), aflat la 70 de kilometri de Brașov, celebru în toată zona. Localnicii vor ca toată lumea să vină să îi admire măreția. Stejarul a adunat poveștile satului de peste 930 de ani, fiind martorul întemeierii Transilvaniei și a României Mari. Dar unde se află acest „Goliat” al regnului vegetal? Undeva la marginea satului Mercheașa, pe o colină unde astăzi pasc vitele și oile oamenilor locului. Un stejar obișnuit, pentru a ajunge la un diametru de 70 de centimetri, are nevoie de 120 de ani. Acesta are diametrul de 9,3 metri și o înălțime de peste 21 de metri, fapt ce atestă că stejarul datează de peste 900 de ani. Trunchiul imens nu poate fi înconjurat de mai puțin de 7 persoane. Stejarul nu a putut rămâne neobservat, astfel că în anul 2009 o asociație din Perșani l-a trecut pe lista celor mai spectaculoși copaci din România: „Bătrânul Carpaților”, așa cum a fost supranumit

stejarul din Mercheașa, a și câștigat competiția „Cel mai bătrân arbore din România” în care s-a „bătut” cu alți 27 de arbori din țară. De atunci, reprezentanții Ocolului Silvic l-au îngrădit și încearcă să îl protejeze de animalele care pasc în zonă.

El este, de fapt, un gorun. Gorunul (cu denumirea științifică *Quercus petraea*) este o specie de stejar originar din Europa și Anatolia. În comparație cu stejarul penduculat, gorunul este mai puțin pretențios

la fertilitatea și umezeala solului și are lemnul mai moale. Se folosește ca material de construcție, dar și la tăbăcirea pieilor (datărită taninilor). Este un arbore care poate crește până la 35-40 m înălțime. Are frunze cu pețiolul lung de 1,5-3 cm și fructele (ghindele) foarte scurt pedunculat sau sesile. Frunzele au formă obovată și sunt fin pubescente pe fața inferioară, cel puțin în axilele nervurilor. Solzii cupei sunt liberi, neconcreșcuți, plani sau slab convecși și nepubescenti. Specia este frecventă în România. Ea formează un etaj de vegetație (subetajul gorunului) situat între 150 și 300 m altitudine în pădurile de foioase. Drujbele tăietorilor îi pun la pământ pe acești bătrâni copaci pentru că, în industria mobilei, este la mare căutare furnirul creat din aceștia. A devenit foarte căutată mobila din lemn secular acoperită cu rășină epoxilică. O măsută de cafea costă câteva mii de lei. Câțiva parlamentari, dorind să îi salveze, au cerut să se înființeze un registru special, de care să se îngrijească primăriile. În acest moment există „Registru arborilor remarcabili” în care sunt înregistrați peste cinci mii de copaci. Ca să fie incluși aici, trebuie să aibă măcar 150 de ani vechime, de la 200 la 450 de centimetri în circumferință, în funcție de specie, sau să aibă valoare culturală. O dată recunoscuți ca fiind remarcabili, acești copaci nu se taie decât dacă sunt complet uscați, dezrădăcinați sau risca să se prăbușească peste oameni. Cine nu respectă legea, riscă o amendă între 5 și 15 mii de lei.

Copacul din Mercheașa a avut noroc de niște ONG-iști care l-au îngrădit și au „crescut” în jurul lui povești care atrag turiști, au creat un traseu pentru bicicliști, dar și un festival. Cătălin Cantor, din partea Geoparcului „Carpaterra”, ne-a spus că: „Noi avem extrem de puțini arbori de dimensiunile acestea la noi în țară. Stejarul din Mercheașa are 9,3 m în circumferință. Ceea ce e enorm. Ceea ce e iar spectaculos acolo e că e o pășune foarte întinsă între trei județe”. Arborii seculari nu au un statut aparte. Dacă se află pe domeniul public, sunt îngrijiți cu un aviz de mediu, dar ajung pe mâna acelorași firme

care subcontractează lucrările primăriilor. De aceea, unii dintre ei sunt ciunțiți până se usucă. Un exemplu este platanul din Parcul Cișmigiu din București, care este emblema acestui parc din 1854. Numai că în urmă cu câțiva ani, de jur-impresurul copacului au fost săpate șanțuri și puse niște instalații de iluminat care nici nu funcționează (să le trecem la „idei minunate”; dacă mai ai, stai pe scaun până îți trece!). Atunci, rădăcina uriașului copac a fost secționată, iar astăzi un sfert din coroana acestuia se usucă.

Din fericire, la Mercheașa, satul care m-a impresionat, există competiția de alegare „Gorun Trail Mercheașa” – sau cursa de trail care încheie anul competițional. Există și „Traseul stejarilor”, o drumeție care pornește din satul Racoș, având o lungime de 10,5 km.

Aceasta începe la Complexul Geologic Racoș - Coloanele de Bazalt, continuă la Vulcanul Stins și apoi pe pajiștea plină de stejari, până la cel mai bătrân stejar de la Mercheașa. Traseul este marcat cu cruce galbenă, au fost montate și panouri informative, iar acesta poate fi parcurs în aprox. 3:30 h de mers lejer. Vara, drumul poate fi parcurs și cu ajutorul

bicicletei, iar iarna cu ajutorul unor schiuri de tură. În plus, sunt puncte de belvedere de unde putem admira Munții Piatra Craiului și Munții Făgăraș.

Poate nu vă așteptați la atâtea surprize minunate, dar dacă doriți să ajungeți la „Bătrânul Carpaților” – Cel mai bătrân copac din România, puteți vizita și „Fântâna cu apă sărată” din Homorod, Vulcanii noroioși de la Băile Homorod, Bisericile evanghelice fortificate din zonă (Homorod, Mercheașa, Jimbor). Din Mercheașa sunt doar 30 km până la Cheile Vârghișului, o arie protejată sit NATURA 2000, o locație superbă în mijlocul naturii, ideală pentru o drumeție. Mai sunt de vizitat satele săsești din Transilvania, Crit, Bunești, Viscri, dar și altele sunt aproape de Mercheașa. Cetatea Rupea este în zonă. Cetatea fărâncăscă stă semeț pe Dealul Cohalmului. A fost construită și extinsă în secolele al XIV-lea și al XVII-lea, ca cetate și refugiu pentru satele din împrejurimi. Este un obiectiv foarte bine restaurat și amenajat, potrivit pentru vizite în familie și pentru a învăța o mică lecție de istorie a Transilvaniei. De curând am aflat și de Ferma „Animal Farm” din Jimbor, ce găzduiește animale specifice zonei, dar și trei frumoase alpaca. Copiii ar fi foarte încântați să le observe de aproape și să le hrănească. Ferma este un sanctuar de animale în inima naturii, unde cerbii, ciutele, bizonii, dar și altele au spațiu la discreție să alerge nestingherite. Ce nu mai știi despre Mercheașa și Racoș? Ca fac parte din „Geoparcul Carpaterra”, ce se întinde pe raza localităților: Mercheașa, Racoș, Mateiaș, Homorod, Jimbor, Rupea Gară, Fișer și Rupea. Geoparcul este un teritoriu de dezvoltare durabilă, creat pentru dezvoltarea comunității din punct de vedere educațional, turistic și socio-cultural. Și peste toate, stejarul secular de la Mercheașa își întinde coroana bătrână și totuși tânără...

George V. GRIGORE

Surse: wikipedia.org; carpaterra.org; amfostacolo.ro; stiripentru copii.com; monitorfg.ro; brasov.net; casafatului.ro; minicalatorii.ro; ulitarnica.ro; wordpress.com; sibiul100.ro; arboriremarcabili.ro **Foto:** https://www.facebook.com/Stejarul/?locale=ro_RO; https://www.goruntrail.ro/; https://www.facebook.com/goruntrail/?locale=ro_RO

